

VERKSAMHETSBESKRIVNING OCH VERKSAMHETSPLAN

SWEDEN FOOD ARENA 2022

INNEHÅLL

Verksamhetsbeskrivning.....	3
Vision och mål.....	3
En tillväxtmotor i svensk ekonomi.....	3
Sweden Food Arenas vision	3
Sweden Food Arenas mål till år 2030	3
Delmål till år 2024.....	4
Missioner 2030/2045.....	4
Innovations- och forskningsagendan	5
Nuläge 2021.....	5
Verksamhetsplan 2022	6
Insatser och mål under 2022	6
Arenan påverkar:.....	7
Arenan initierar:.....	7
Relationer.....	8
Kommunikation	10
Organisation och kompetens	10
Ekonomi.....	10
Utvärdering	11

Verksamhetsbeskrivning

Sweden Food Arena är en medlemsorganisation, grundad och finansierad av de tre branschorganisationerna Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), Livsmedelsföretagen (LI) och Svensk Dagligvaruhandel (SVDH), ett 50-tal företag inom livsmedelskedjan samt med ekonomiskt stöd från Tillväxtverket. Arenans uppdrag är att axla ett långsiktigt ansvar för att systematiskt driva näringens behov av en signifikant ökad satsning på behovsdriven innovation och forskning med ambitionen att utveckla framtidens hållbara matsystem. Verksamhetens syfte kan kort sammanfattas i följande mening: ”Innovation och forskning för en livsmedelssektor i världsklass”.

Vision och mål

En tillväxtmotor i svensk ekonomi

Hela livsmedelssektorn har potentialen att vara motorn för en omställning till en grön ekonomisk tillväxt och utvecklas till en innovativ kärnsektor inom svensk ekonomi till år 2030.

Den svenska livsmedelssektorn har goda förutsättningarna att kraftfullt bidra till FN:s globala mål. Livsmedelssektorn kan också bidra till att uppnå de ambitiösa målen i regeringens livsmedelsstrategi, till arbetet i regeringens Innovationsråd och de strategiska samverkansprogrammen, ett flertal av regeringens egna strategier samt målen i Parisavtalet och EU:s färdplan för klimatet. Listan kan göras längre.

För att klara en sådan omställning och tillväxt krävs en samlad, kraftfull och långsiktig innovations- och forskningsatsning på livsmedelsområdet för att öka lönsamheten och konkurrenskraften inom livsmedelssektorn samt ett modernt innovationssystem som svarar mot näringens behov, oavsett företagets storlek, bransch eller geografi.

Sweden Food Arenas vision

Hållbar matinnovation för ökad tillväxt i Sverige och njutning i världen.

Sweden Food Arenas mål till år 2030

För att visa vägen mot visionen och ange riktning för de satsningar som behövs, har vi formulerat fyra mål som vi ska nå till 2030:

- Sverige i topp 3 i innovationsranking för livsmedelssektorn i Europa.
- 50 nya svenska livsmedelsinnovationer som tillsammans omsätter 1 miljard euro.
- Livsmedelssektorn bidrar till att skapa minst 50 000 nya jobb i Sverige.
- Livsmedelssektorns exportandel ökar till 50 procent.

Målen är ambitiösa, men klart realistiska att nå till den utsatta tiden. För att lyckas behöver Sweden Food Arena och företagen i livsmedelskedjan samverka med flera delar av samhället – regering, akademi/institut, forskningsfinansiärer och andra myndigheter.

Delmål till år 2024

För att Sweden Food Arena ska kunna bidra till att livsmedelskedjan når de stora övergripande målen till 2030, har vi definierat kritiska delmål som Arenan avser uppnå till år 2024:

- Fortsatt ökad satsning på innovation och forskning inom livsmedelskedjan i kommande forskningspolitiska proposition.
 - Balanserade satsningar mellan innovation och forskning som utgår från företagens uttalade behov. Satsningarna ska stärka hela kedjan, från kunskapsutveckling till tillämpning och implementering och flera myndigheter är involverade för att åstadkomma detta.
 - En riktad och långsiktig satsning på innovation inom livsmedelskedjan av substantiell karaktär.
- Ett modernt innovationssystem som når ut till alla företag oavsett företagsstorlek, bransch eller geografi. Livsmedelskedjan är etablerad som en utvecklingsarena för att utveckla nya verktyg, processer, insatser och samverkansformer.
 - Satsning på en nationell plattform för samverkan kring innovation och forskning där Sweden Food Arena möter fyra myndigheter med målet ökad behovsstyrd FoU och nyttomaximering av resurser.
 - Kunskapspyramid – Nationell finansiering och uppdrag till myndigheter att koordinera olika satsningar för ökat nyttiggörande av forskningsresultat i livsmedelsföretag.
 - Satsning på regionalt innovationsstöd genom samordning mellan nationella och regionala aktörer.
 - Statlig medfinansiering av LiFT forskarskola för att stärka konkurrenskraften i livsmedelskedjan.
 - Eventuellt nya förslag som är resultat från kommande förstudier.
- Långsiktig fortsatt finansiering av Sweden Food Arena
- Livsmedelssektorn uppvisar en markant ökat deltagande i innovations- och forskningssatsningar.

Missioner 2030/2045

- Världens mest attraktiva mat och dryck (2030)
- Konkurrenskraftig matinnovation (2030)
- Mat och dryck för ett hälsosammare liv (2030)
- En resurseffektiv livsmedelssektor (2030)
- Klimatneutral livsmedelsproduktion (2045)

Innovations- och forskningsagendan

I juni 2020 presenterades livsmedelskedjans gemensamma Innovations- och forskningsagenda. Den beskriver behovet under respektive mission, sammanlagt har agendan identifierat 28 fokusområden och över 100 underområden där det finns ett stort behov av ökad innovation och forskning. Agendan har en stark förankring inom näringen. Under hösten 2021 har Innovations- och forskningskommittén gjort ytterligare prioriteringar i agendan som kommer att vara styrande för arbetet inom Sweden Food Arena under 2022. Prioriteringarna baseras på svaren från IPSOS-enkäten som medlemmarna svarade på våren 2021.

Nuläge 2021

Ingångsvärdena för vårt arbete under 2022 är följande:

- Vår rapport "Innovation i livsmedelskedjan" visar att innovationsgraden i livsmedelskedjan ligger i paritet med övriga näringslivet. Primärproduktionen visar dock på en lägre innovationsgrad än senare led av livsmedelssystemet. Innovationshöjden i livsmedelskedjan är generellt lägre jämfört med andra näringar.
- Viktiga innovationsdrivare för livsmedelskedjan är en växande marknad, förändringar i konsumtionsmönster samt att digitalisering och automation ger nya möjligheter till effektivisering, kommunikation, differentiering och vägar till marknaden.
- Arenans Innovations- och Forskningsagenda är viktig som utgångspunkt i arbetet med prioriteringar inom Fol för att stärka våra medlemmars konkurrenskraft.
- Det finns en stark koppling mellan innovationshöjd och exportpotential. För att ett företag ska våga ta risken att innovera och investera i helt nya produkter och stora produktionsanläggningar måste det finnas en tillräckligt stor marknad, här är exportsatsningar avgörande.

- Vår rapport ”Livsmedelskedjan som utvecklingsarena” har levererat flera värdefulla insikter och konkreta förslag som nu tas vidare. Under Q2 2022 presenteras resultatet från vår förstudie där vi levererar konkreta förslag kring etablering av A) Nationell plattform för samverkan mellan myndigheter och näringsliv, B) Kunskapspyramiden samt C) Regional samordning och nationell koordinering av innovationsstödsfrämjandet.
- Vår roll som näringslivets samlade röst inom frågor kopplat till innovation och forskning är värdefull. Även regeringen lyfter Sweden Food Arena i sitt arbete med Livsmedelsstrategin, tex i dokumentet ”En färdväg för hållbara livsmedelssystem”¹. Denna roll ska vi förvalta och utveckla.
- Vårt arbetssätt att lyssna på medlemmar och företag för att identifiera behov av innovation och forskning i varje led i en värdekedja är både värdefullt och betydelsefullt i vår kommunikation med myndigheterna och utgör ett viktigt underlag i deras arbete. Vår ambition är att initiera både riktade och sammanhängande insatser som svarar mot näringslivets behov. Vi ska utveckla det arbetssättet.
- Vår roll som intermediär mellan företag och akademi för att initiera och bygga konsortier utifrån företagens behov är mycket värdefullt för alla ingående parter. Vi bidrar till både kontaktskapande och kunskapsspridning och bidrar till att helt nya konstellationer för företag och forskare uppstår. Vårt arbete sänker förmodligen transaktionskostnaden som annars skulle vara för hög för respektive part för att ta första steget, och därför är fortsatt offentlig finansiering av Arenan oerhört viktig².
- Det är en stor utmaning för små företag att gå från idé till marknads lansering av sin innovation och att i nästa steg orka växa och nå nya marknader. Det är därför viktigt att det finns förutsättningar i innovationssystemet så att företag kan starta, skala upp och växa på både nationell och internationell marknad. Företrädare för klusterorganisationer menar att det saknas faciliteter för att både testa och att skala upp produktionen³. Denna typ av infrastruktur är en viktig pusselbit för att Arenan ska nå sina mål till 2030.
- Det är viktigt att flera olika förutsättningar för att kunna växa finns på plats, tex nationella exportsatsningar, kapital, affärsmodell, plan för marknadsutveckling etc. Arenan kan initiera nationella dialoger om detta, men sedan släppa vidare till andra aktörer som tar frågan vidare.

Verksamhetsplan 2022

Insatser och mål under 2022

Med utgångspunkten att Arenan idag har två anställda och det uppdrag Arenan har från medlemmarna enligt stadgarna⁴ ska vi fokusera på våra två kärnuppdrag, att påverka och initiera, med högt ställda ambitioner under 2022.

¹ <https://www.regeringen.se/artiklar/2021/09/en-fardvag-for-hallbara-livsmedelssystem/>

² Effekter av innovationsstöd med samverkanskrav, Tillväxtanalys. Sid. 15.

³ CIRCLE Innovationsekosystem i Skåne, slutrapport 210823.

⁴ <https://swedenfoodarena.se/wp-content/uploads/200602-Statgar-Sweden-Food-Arena-ek-fo%CC%88r-1.pdf>

Arenan påverkar:

Vi identifierar behov bland våra medlemmar genom att:

- Ha en kontinuerlig medlemsdialog
 - Indikator: Bjuda in till ett samtal per företag och år för att identifiera behov och inspirera till medverkan i kommande satsningar.
- Bidra till/medverka i workshops som syftar till att identifiera företagsbehov som vi i nästa steg kan lyfta i vår dialog med de offentliga finansiärerna och andra offentliga aktörer. Insatserna ska ligga i linje med prioriterade områden i vår I&F-agenda.
 - Indikator: Initiera minst tre workshoppar under 2022 där näringen medverkar och aktivt formulerar sina behov, varav en workshop med fokus på en hel värdekedja.
- Innovations- och forskningsagendan är vägledande i vårt arbete i dialog med både företag och myndigheter. Genom dialoger med företagen fångar vi aktuella behov som vi sedan vidareförmedla till myndigheter, som vägledning till hur de ska fokusera sina resurser.
 - Indikator: Uppdaterad prioritering av Innovations- och forskningsagenda, inför 2023 presenteras december 2022.

Vi analyserar genom att:

- Arenan leder arbetet med förstudien som är en fortsättning på Vinnova-projektet "Livsmedelskedjan som utvecklingsarena". Förstudien "Ansökan för utveckling av ett modernt innovationssystem anpassat för livsmedelskedjan" konkretiserar organisation, genomförande, processer, aktörer och budget för genomförande av förslagen A-C. Resultaten presenteras under Q2:
 - Indikator: Genomförande av förstudie som avslutas senast april 2022.
 - Indikator: Initiera genomförande av tre konkreta förslag från förstudien under 2022.

Vi förmedlar företagens behov till offentliga och privata aktörer genom att:

- Föra dialog med beslutsfattare om näringens behov och möjligheter
 - Indikator: Bjuda in till minst åtta olika möten med politiker och tjänstemän inför valet 2022 och kommande budgetpropositioner.
 - Indikator: Ett skriftligt inspel till Regeringskansliet innan 30 april där vi efterfrågar konkreta satsningar inom innovation och forskning som rör livsmedelssystemet inför höstens budget.
- Föra dialog med offentliga och privata finansiärer för att förmedla systembehov, potential och prioriterade områden för FoU-utlysningar.
 - Indikator: Två utlysningar under 2022 som matchar näringens behov.

Arenan initierar:

Vi inspirerar både våra medlemmar och beslutsfattare genom att:

- Informera om kommande utlysningar, forskningssatsningar, bjuda in till projektkonstellationer/konsortier som är på gång att bildas etcetera som kan stärka företagets innovationsförmåga och konkurrenskraft.
- Kontinuerligt kommunicera näringens potential om det sker satsningar på innovation och forskning.

- Målgruppen är främst medlemmar och företag i livsmedelskedjan, samt att synliggöra näringen för politiker och andra beslutsfattare
 - Indikator a): minst fem nyhetsbrev till de som anmält intresse för våra utskick
 - Indikator b): Delta i minst fem olika seminarier där vi pratar innovation och forskning inom livsmedel.
 - Indikator c) Publicera en till två egna artiklar per månad på webben och sociala medier.

Vi kopplar samman genom att:

- Katalysera samverkan mellan näringsliv och akademi. Vi bidrar till att matcha en grupp av framför allt medlemsföretag med experter från akademi eller institut för att bilda en projektkonstellation/konsortium. Ambitionen är att fler medlemsföretag söker medel från befintliga och kommande FoI satsningar/utlysningar.
 - Indikator: Vid varje öppnad utlysning som stödjer Arenans agenda arrangera eller medverka i aktiviteter som främjar bildandet av projektkonstellationer/konsortier som ansöker om medel.
 - Indikator: Bidra till att minst fem konsortier bildas och söker medel under året.
 - Indikator: Minst två möten per år med respektive centrumbildning för att dela insikter, kunskap och kontakter.
 - Indikator: Minst ett möte per år med nationellt koordinerade främjarorganisationer (tex SAMLA, Landsbygdsnätverket och SISP) för att dela insikter, kunskap och kontakter.
- Sweden Food Arena har som princip att inte gå med som projektpart i ansökningar till olika utlysningar. Arenans uppdrag är att verka för att mer medel riktas till innovation och forskning inom livsmedelskedjan och ska därför vara neutral när aktörer formulerar projektansökningar och bildar konsortier.

Vi faciliterar genom att:

- Koppla samman våra medlemsföretag med nya aktörer, experter och rådgivare.
 - Indikator: minst tio av våra medlemsföretag har fått ett konkret namn att gå vidare med.
- Kontinuerlig avstämning med branschorganisationerna kring gemensamma engagemang såsom Food Science Sweden, vårt gemensamma arbete inom RISE jordbruk och livsmedel intressentkommitté samt forskningsstyrelse, arbetet med kommande innovations- och forskningssatsningar samt ömsesidig uppdatering om vad som är på gång.
 - Indikator: Löpande möten under året med respektive branschorganisation.

Relationer

För att bygga ett hållbart livsmedelssystem, genom ökad forskning och innovation i livsmedelssektorn, är det viktigt att vi har ett nära samarbete med flera olika aktörer, vi strävar efter det som vi kallar för ”nyskapande samarbete”.

På strategisk nivå behöver vi fortsätta att bygga relationer med följande aktörer:

Politik

- Politikerna inom främst Miljö- och jordbruksutskottet men även Näringsutskottet och Utbildningsutskottet.
- Minister och statssekreterare på Närings- samt Utbildningsdepartementet.
- Kontinuerliga dialoger med Näringsdepartementets tjänstemän som ansvarar för livsmedelsstrategin samt forsknings- och innovationsfrågor inom livsmedel och jordbruk.
- I samarbete med branschorganisationerna, ha kontakt med relevanta tjänstemän inom politiken för att informera om den enorma potential som kan skapas inom livsmedelssektorn genom ökad satsning på forskning och innovation.

Forskningsfinansiärer

- Kontinuerliga dialoger med främst Vinnova, Formas, Tillväxtverket samt Jordbruksverket är prioriterat men även andra finansiärer vid behov (Vetenskapsrådet, Mistra, SLF, Naturvårdsverket m.fl.) för att söka samarbeten både nationellt och internationellt.
- Fortsätta arbetet med att i begränsad omfattning och i mån av tid påverka utformningen av EU:s forskningsåtaganden och verka för att det ska utformas på ett för svenska företag och forskare fördelaktigt sätt.

Myndigheter

- Nationella och regionala myndigheter har en viktig roll inom finansiering, policy och regelverk. Deras kunskap och förståelse för näringen är avgörande för att kunna understödja en omställning och främja innovationer.

På operativ nivå har vi följande prioriteringar:

Livsmedelssektorn

- Samla företag inom livsmedelskedjan för att identifiera och formulera gemensamma innovations- och forskningsbehov och bilda projektkonstellationer/konsortier för samverkan.

Akademi och institut

- Kontinuerlig dialog med främst RISE och aktörer i Food Science Sweden för att förstå forskningsfronten, se möjligheter och hitta möjliga matchningar mellan forskare och företag.

Kommunikation

Sweden Food Arena kommunicerar via flera olika kanaler:

- Arenans hemsida. Här publiceras en till två nyheter per månad kopplat till Arenans verksamhet
- Sociala medier. Arenan har konto på LinkedIn, Twitter och Facebook där vi kommunicerar aktiviteter som sker inom Arenan och kommenterar händelser relaterat till Fol inom livsmedelskedjan.
- Presentationer. Arenan har kontinuerlig dialog med nationella politiska beslutsfattare, men även myndigheter och akademi samt företag. När det ur Arenans fokus är relevant även dialog regionala beslutsfattare exempelvis när det pågår diskussioner som påverkar möjligheten till kommande regional medfinansiering av Fol. Presentationerna sker genom personliga möten eller i större relevanta sammanhang.

Organisation och kompetens

I dagsläget har Arenan två personer anställda (Verksamhetsledare och Innovationsledare). Övrig kompetens köps in allt eftersom behoven identifieras.

Ekonomi

Efter ett politiskt beslut i december 2019 är det klart att Sweden Food Arena har en långsiktig finansiering från Tillväxtverket fram till och med 2025 på 2 MSEK per år. De tre branschorganisationerna LRF, LI och SVDH medfinansierar med ytterligare 470 000 kr var per år. LI och SVDH har gjort ett åtagande fram till år 2025, LRF fram till år 2022 då man avser att utvärdera

och ta nytt beslut. Övriga intäkter utgörs av medlemsavgifter som inbetalas årsvis enligt en differentierad skala beroende på medlemsföretagets storlek enligt följande:

FÖRETAG

Omsättning <50 MSEK: 3 000 kr

Omsättning 50 - 250 MSEK: 10 000 kr

Omsättning >250 MSEK: 30 000 kr

BRANSCHORGANISATION

Branschorganisationerna LRF, LI och SVDH: 30 000 kr.

Mindre branschorganisationer inom livsmedelskedjan: 10 000 kr.

Medlemsinsatsen är 3 000 kr.

För mer information, se stadgarna.

Utvärdering

Under året kommer styrelsen kontinuerligt utvärdera aktiviteterna för att se att Arenan når de uppsatta målen för 2022.